

ELTE Tanító- és Óvóképző Kar Nemzetköziesítési Stratégiája

Bevezető

A pedagógusképzésben különös jelentőséggel bír a nemzetköziesítés. A jövő pedagógusai várhatóan egy multikulturális társadalomban fognak dolgozni, amelyben más kultúrák iránti nyitottságra és érzékenységre lesz szükség. Mindemellett jól kell ismerniük saját kultúrájukat ahhoz, hogy az idegen kultúrákat megértsék, sajátjukat pedig másoknak át tudják adni. Erre a feladatra a képzésük úgy tudja felkészíteni őket, ha a képzési közeg nemzetközi jellege megerősödik, a szükséges kompetenciákat elsajátítják.

Az ELTE Nemzetköziesítési Stratégia preambulumból:

A 21. század egyeteme csakis azáltal lehet kiváló, ha érdemeit a nemzetközi térben is bizonyítani és kamatoztatni tudja. Ennek értelmében az Eötvös Loránd Tudományegyetem, mint Magyarország vezető felsőoktatási intézményének nemzetköziesítési tevékenységei a következő fő stratégiai célkitűzéseket szolgálják:

- 1) **a régió vezető intézményévé** kíván válni az oktatás és a kutatás nemzetköziesítése terén;
- 2) nagymértékben erősíteni kívánja **globális láthatóságát**, növelve az itt tanuló nemzetközi hallgatók számát és diverzitását;
- 3) nagymértékben bővíteni kívánja a hallgatói, oktatói és kutatói, valamint a támogató munkatársak számára kínált **nemzetközi vonatkozású szolgáltatások számát, mobilitási és pályázati együttműködési lehetőségeit** körét;
- 4) aktív szereplővé, elismert és látható tényezővé kíván válni **az Európai Felsőoktatási Térség és az Európai Kutatási Térség jövője alakításában**;
- 5) meg kívánja erősíteni **globális partnerhálózatát**, egyre színesebb tartalommal megtöltve együttműködéseit.

„A fenti célok elérésének eszközei, az ELTE nemzetközieségének pillérei a következők: nemzetköziesített **oktatás**; a **kutatás** nemzetköziesítése; az Egyetem rendkívül kiterjedt **nemzetközi kapcsolatrendszere**; a **mobilitás**; szerepe a **CHARM-EU Szövetségben**; **regionális és társadalmi szerepvállalás**; a nemzetközi igényeket kielégítő **hallgatói és munkatársi szolgáltatások**; a **munkatársak bevonása** a nemzetköziesítésbe és a nemzetköziesítés eredményeinek **disszeminációja**; a nemzetköziesítés **minőségbiztosítása.**” (Eötvös Loránd Tudományegyetem Nemzetköziesítési Stratégiája, 2021-2025)

Az ELTE Tanító- és Óvóképző Kar a fentiekhez igazodva alakítja ki a nemzetköziesítési stratégiáját.

1. Az ELTE TÓK nemzetköziesítési stratégiájának fő célkitűzései:

- a) Karunk nemzetközi jelenlétének megerősítése a pedagógusképzésben.
- b) Karunk képzésének nemzetközi egyetemi és tudományos színtereken való aktív szerepvállalása, valamint a TÓK szélesebb körű jelenléte a nemzetközi szakmai szervezetekben, *vállalkozásokban és alapítványokban*.
 - i. A magyar pedagógiai kultúra megismertetése az EU-ban és más országokban, a kar nemzetközi ismertségének további erősítésével.
 - ii. Nemzetközi pedagógiai tudományos/kutatási és képzési trendek megismerése és integrálása az ELTE TÓK képzéseibe.
 - iii. Nemzetközi oktatók és hallgatók bevonása a mobilitási programokon, ösztöndíjprogramokon és a nemzetközi képzéseinken keresztül.
- c) A kar nemzetközi tudományos életben való beágyazottságának növelése.
 - i. Karunk nemzetközi tudományos publikációs tevékenységének és konferenciákon való jelenlétének növelése.
- d) A nemzetiségi képzésekben országos vezető szerep elérése.

- i. Karunk a magyarországi nemzetiségi képzések egyik fontos tényezője, ezt a pozíciót meg kívánjuk őrizni, a képzések minőségét meg kell tartani.

A fenti célok sikeres megvalósításának érdekében elengedhetetlen, hogy az oktatás és kutatás nemzetközi jellege a TÓK-on tovább erősödjön.

A stratégiai célok megvalósítása évente felülvizsgálandó.

2. Helyzetértékelés

2.1 Az ELTE TÓK rövid, általános bemutatása.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar elkötelezett a képzések, a tudományos élet, valamint az ott folyó kutatások nemzetköziesítése mellett. A karon, melynek jogelődje az ország legrégebbi állami tanítóképzője volt, megközelítően 1500 nappali és levelező tagozatos hallgató három alapképzésen (Csecsemő- és kisgyermeknevelő, Óvodapedagógus és Tanító szakokon) és három mesterszintű képzésen (Vizuális Kultúra Tanár, Gyermekművelés és Kulturális Mediáció) végzi tanulmányait. A képzések közül az Óvodapedagógusképzés 2019 óta angol nyelven is elérhető, a 2024/25. tanévtől kezdődően a Csecsemő- és kisgyermeknevelő szakon is lehet angol nyelven folytatni a tanulmányokat, valamint a 2023/24. tanévtől kezdődően évfolyamonként négy hallgató részt vehet a Firenzei Egyetemmel közösen meghirdetett double degree programban.

A nemzetiségi pedagógusképzéseinknek köszönhetően karunk jelentős mértékben hozzájárul az országban élő nemzetiségek nyelveinek és kultúrájának megőrzéséhez: jelenleg német, szerb és szlovák nemzetiségi tanítókat és óvodapedagógusokat képezünk. Középtávú célunk a roma nemzetiségi képzés elindítása is.

Az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék a nemzetiségi képzések mellett korai idegennyelvi pedagógusokat képez az idegennyelvi műveltségterületi (angol és német) és kétnyelvi (angol-magyar) óvodai specializációs képzésein, valamint idegennyelvű kurzusokon keresztül a pedagógusjelöltek nyelvi/szaknyelvi tudását is fejleszti. Az ELTE TÓK elkötelezett a jövőbeni pedagógustársadalom idegennyelvi tudásának fejlesztése mellett, ezért a szaknyelvi fejlesztés idegennyelvi kurzusokon keresztül kötelező része a képzési programnak.

A kari oktatók nyelvi tudása folyamatosan fejlődik, egyre többen tartanak kurzusokat idegennyelven, elsősorban angolul, de a nemzetiségi képzéseken németül is. Az oktatók idegennyelven megjelent publikációinak a száma szintén folyamatosan emelkedik, több kutatói hálózatban (CEEPUS, Erasmus+ KA2 projektek) is dolgoznak. Karunk a CHARM-EU egyetemi együttműködésben is aktívan részt vesz. A közelmúltban több Erasmus+ Kreditmobilitási pályázatot is nyert a kar: Sultan Idris University, Kuala Lumpur, Malajzia; International Black Sea University, Tbiliszi, Grúzia; Kathmandu University, Kathmandu, Nepál; Rhodes University, Grahamstown, Dél-Afrika; Sechnevov University, Moszkva, Oroszország; City University of New York, College of Staten Island, USA; II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász, Ukrajna; Korolenko National Pedagogical University, Poltava, Ukrajna; University of Novi Sad, Újvidék, Szerbia), valamint fejlődnek a CEEPUS kapcsolatok is.

A kari nemzetköziesítési folyamatokat a Nemzetközi Bizottság támogatja. A bizottság tagjai között oktatók, adminisztratív dolgozók és a HÖK képviselői is jelen vannak. A Nemzetközi Iroda dolgozói az Erasmus+, CEEPUS ügyek, valamint a nemzetközi ügyek támogatásával foglalkoznak.

2.2 Kari képzési kínálat nemzetközi vonatkozásai.

Angol nyelvű óvodapedagógus képző programunk, a Kindergarten Education BA 2019-ben indult 18 fővel, ebből 7 külföldi állampolgárral (kínai, iráni, ukrán és luxemburgi diákok).

Az érdeklődés a program iránt folyamatosan növekszik, a megduplázódott létszám miatt a 2023/24-es tanév óta már rendszeresen két csoport indul. A hallgatók az alábbi jelentkezési felületeken jelentkezhetnek: felvi.hu (magyar állampolgárok) és elte.hu (külföldi állampolgárok).

Másik angol nyelvű BA programunk, az Early Childhood Education-on már második éve indul csoport.

Az angol nyelvű képzésre, a 2013-tól jegyzett Stipendium Hungaricum, valamint az Ösztöndíjprogram Keresztény Fiataloknak keretében is jelentkezhetnek a képzésre külföldi hallgatók. A Stipendium Hungaricum keretében az alábbi országokból:

Argentína, Azerbajdzsán, Banglades, Belize, Bolívia, Bosznia & Hercegovina, Brazília, Burundi, Chile, Costa Rica, Dél-Korea, Ecuador, Egyesült Arab Emírátsok, Egyiptom, El Salvador, Fülöp-szigetek, Georgia, Ghana, India, Indonézia, Irán, Jemen, Jordánia, Kambodzsa, Kína, Kolumbia, Kongó, Kuba, Kuwait, Kirgizisztán, Laosz, Libanon, Libéria, Malájzia, Maldiv-szigetek, Marshall Szigetek, Mexikó, Mongólia, Marokko, Namíbia, Nigéria, Oroszország, Örményország, Pakisztán, Palesztin Állam, Panama, Peru, Seychelles, Szingapúr, St Lucia, Szíria, São Tomé & Príncipe, Taiwan, Tadzszikisztán, Thaiföld, Tunézia, Ukrajna, Uruguay, Venezuela, Vietnám.

Bár az ösztöndíj rendszerek keretében a jelentkezők nagy számban jelölték meg a képzést és mentek végig az online felvételi eljárásom, az első SH diákok egy másik magyarországi egyetemről jelentkeztek át hozzánk. Az utolsó két évben azonban már a rendes felvételi eljárásban is lett több SH diákunk. 2020-ban indult a Diaszpóra Ösztöndíjprogram, aminek köszönhetően eddig csak egy venezuelai-magyar hallgató tanult és végzett a KIDE képzésen.

A KIDE korábbi évfolyamaiból már több is végzett, és diplomás óvodapedagógusként dolgozik Magyarországon vagy külföldön, illetve többen mesterképzéseken folytatják tanulmányaikat. A külföldi hallgatóink többek között a következő országokból érkeztek: Banglades, Dél-Korea, Egyiptom, Hollandia, India, Irán, Japán, Kína, Luxemburg, Mexikó, Oroszország, Portugália, Törökország, Ukrajna, USA, Venezuela, a 3 ösztöndíjas kivételével mindenki önköltséges hallgató. A Neptun adatok alapján látható, hogy több külföldi hallgatónk lehetne, de a vízum megszerzése továbbra is problémás néhány országban. A lemorzsolódás nem jelentős a programon, de ha előfordul, felkutatjuk az okait.

Az ECE programon a szakfelelős, a KIDE képzésen a szakfelelős mellett a nemzetközi szakigazgató felügyeli és koordinálja a programot. Rendszeres hallgatói visszajelzések gyűjtése történik a TÓK szolgáltatásainak, a tanulmányi adminisztratív támogatás, az oktatói munka, a képzés gyakorlati eleme és a HÖK szolgáltatásainak témáiban. A 2022/23-as tanévtől kezdve angol nyelvű pszichológus áll a hallgatók rendelkezésére, hogy a beilleszkedési problémák megoldásában segítsen. A tantervi háló a kari honlapon megtalálható.

2.3 Kari tudományos élet nemzetközi vonatkozásai.

A kar arra törekszik, hogy a hazai és nemzetközi tudományos életben a publikációin keresztül folyamatosan jelen legyen a tudományosan magasan értékelt szakmai folyóiratokban. Az elmúlt évek (2021-2025) Q1 és Q2 publikációiból összeállított lista ezen a linken érhető el:

<https://www.tok.elte.hu/content/kiemelkedo-kari-publikaciok.t.7731>

A tudományos együttműködések előkészítésében kiemelt szerepe van az oktatók és kutatók utazásának: a kari kollégák kiutazásának és a külföldi partnerek fogadásának. Az oktatói mobilitások száma ismét eléri a pandémiát megelőző szintet. A mobilitások segítségével megalapozott nemzetközi együttműködések segítségével a kar az elmúlt években több Erasmus+ és más pályázat résztvevője volt, többek között partnereként benyújtott egy Horizon pályázatot, valamint több Erasmus K2 projektet. A pályázatok előkészítését és leadását korábban nagyban hátráltatta a szakértő pályázatiírói háttér hiánya, így a kar elssorban résztvevőként tud hozzájárulni a nagyobb nemzetközi pályázatokhoz, konzorciumvezetőként vagy koordinátorként leadni, majd a pályázat adminisztrációját koordinálni és elvégezni megfelelő kapacitás hiányában nem képes. A 2024/25. tanévben együttműködés alakult ki egy pályázatiíró céggel.

Az elmúlt években a következő pályázatokban vett a TÓK részt:

2015-1-AT01-KA202-004987: Eu-rlly Inclusion

2016-1-HU01-KA201-022945: Multicultural Early Childhood Education 2017-1-IT02-KA201-036533: We all count

2017-1-AT01-KA201-035062: Youth Start Social Entrepreneurship Programme for Kids (UKids)

2018-1-HU01-KA201-047763: Intercultural Early Childhood Education and Care - Curriculum design for Professionals (IECEC)

2019-1-FR01-KA201-062255: School, family and community Alliance against early school leaving (Alliance3)

2020-1-ES01-KA201-081827: Writing for inclusion (WIN) 2021-1-TR01-KA220-VET-000034720: Project Naturalistic Instruction (NATINE)

2025-ben nyertes pályázatunk:

....

A kar nemzetközi együttműködéseinek egyik jelentős eredménye volt a Firenzei Egyetemmel kötött megállapodás (amely egy tudományos együttműködés közvetlen hozadéka volt): a két egyetem kisgyermeknevelő képzésében részt vevő hallgatók közül évente nyolcan a 3. és 4. szemesztert a partner egyetemen töltik el, a képzés végén pedig közös záróvizsgát tesznek és mindkét egyetem diplomáját megkapják. A double degree azonban nem csupán oktatási együttműködés: a képzések fejlesztésében, a közös tudományos tartalmak létrehozásában is jelentős szerepet játszik. A kar fejlesztési stratégiájának ezért szerves része a hasonló közös vagy kettős diploma kiadására irányuló együttműködések, valamint a hozzájuk kapcsolódó tudományos fejlesztési együttműködések kiépítése.

2.4 Erasmus mobilitási kapcsolatrendszer, ki- és befelé irányuló hallgatói és oktatói mobilitások, pályázatok, projektek.

A TÓK számos mobilitási programnak aktív résztvevője, így például a CEEPUS és a Makovecz programok, de a legjelentősebb mégis az Erasmus+, mely a kar mobilitásainak legalább 95%-át adja (53 partner egyetem: <https://www.tok.elte.hu/content/partneregyetemek-kurzusok.t.6381>). Partnerhálózatunkra leginkább az uniós belüli partnerségek jellemzőek, de folyamatosan törekszünk az EU-n kívüli lehetőségek felhasználására is. A TÓK Erasmus kapcsolatrendszere sokat változott az elmúlt három évben, amióta elkezdődtek a szerződéskötések a 2021-2027-es Erasmus időszakra. Sok, korábban nem aktív partnerrel szűnt meg a szerződésünk, ezek helyére számos új partner került be olyan országokból, ahol eddig nem voltunk jelen.

Hallgatói és oktatói mobilitási számaink a függelékben találhatóak (Appendix B).

A BREXIT következtében kiemelt fontosságú pont lett anyanyelvi angol területekkel kapcsolatot kialakítani, így elsősorban Írország felé nyitottunk, majd az Erasmus+ 20%-os programnak köszönhetően elkezdődött a kapcsolatfelvétel brit egyetemekkel is.

Az EU-n kívüli nyitottságunk egyelőre szerényebb, de számos sikeres partnerséget bonyolítottunk már le az Erasmus+ Nemzetközi Kreditmobilitási projektjén (ICM) belül. Sikeres hallgatói és oktatói cseréket folytattunk a The City University of New York College of Staten Island (USA), International Black Sea University (Georgia), Sechenov University (Oroszország) és Sultan Idris Education University (Malajzia) partneregyetemekkel. Sajnos a Covid a másik két partnerségünket ellehetetlenítette, így a Kathmandu University (Nepál) és Rhodes University (Dél-Afrika) partnerekkel csak félig sikerült megvalósítani a tervezett programokat. A 2022-ben beadott Erasmus+ ICM pályázataink támogatást nyertek (International Black Sea University, Tbilisi, Georgia, valamint Korolenko University, Poltava, Ukrajna).

Az ELTE TÓK-on is egyre több ELTE bilaterális szerződéssel érkező hallgató tanul, főleg Kínából és Dél-Koreából.

Karunk sikeresen vesz részt immáron harmadik éve az Erasmus+ Blended Intensive Program-ban (BIP), ahol a hallgatók egy adott témára épített, egy hetes jelenléti programon vesznek részt, amelyet megelőző, illetve követ egy virtuális képzés. BIP projektjeink a következők:

- **Pedagogy and Education in International Context** – folyamatos program 2021 óta, partnerek: Pädagogische Hochschule Oberösterreich, Katholische Stiftungshochschule München
- **Knowspecies** – 2023 tavaszán lezajlott program, partnerek: Pädagogische Hochschule Schwäbisch Gmünd, Univerzita Palackého v Olomouci

2024/25-ben indultak:

- **Kisebbségi oktatás az általános iskolában**, partnerek: Europa Universtitat Flensburg, University College South Denmark
- **Határokon át. Nyelvek, történelem, kultúra és társadalom lengyel, magyar és német fiatalok szemével**, partnerek: Uniwersytet Warszawsk ; European University *Viadrina* Frankfurt (Oder)

A mobilitásokat tekintve az elmúlt 2-3 évben ugrásszerűen növekedett a beérkező Erasmus hallgatók száma, kiemelten az őszi félévben érkeznek sokan. Évente kb. 80-90 hallgatót fogadunk. Sajnos ezzel egy időben a kiutazó hallgatói létszámunk csak kisebb mértékben nőtt, de már pozitív változások érezhetőek. Jelenleg 20-30 fő közötti kiutazóval számolunk egy évben. A beutazó hallgatók tekintetében a legnépszerűbb küldőországok közé tartozik Spanyolország, Németország és Írország. A kiutazó hallgatóink számára a legnépszerűbb célpontok Spanyolország, Dánia és Finnország. Az utóbbi években a Németországba utazók száma ismét növekszik, újra népszerű célpont lett.

A hallgatók tekintetében az utóbbi 2-3 évben megnövekedett az érdeklődés a külföldön teljesíthető szakmai gyakorlat iránt is, főleg a diploma után elvégezhető típus. Ezzel a lehetőséggel a hallgatók külföldi tapasztalatot tudnak szerezni heti min. 30 óra teljesítésével iskolában, óvodában vagy oktatáshoz kötődő intézményekben. A gyakorlat a képzési idejük alatt is teljesíthető beszámíthatóság lehetősége mellett.

Az oktatói és a nem oktatási célú oktató mobilitások száma karunk méretének megfelelő, a kiutazók száma 30-40 fő között mozog, a bejövőket tekintve pedig 10-15 fő várható évente. A személyzeti mobilitást tekintve a mobilitási számok a nem oktatási célú mobilitás megjelenésével visszaestek, jelenleg inkább csak a nemzetközi iroda munkatársai használják. Hirdetjük a spanyol kormány nyelvi asszisztensi pályázatát, melyet Erasmus+ ösztöndíjjal is ki lehet egészíteni, egy tavaly végzett hallgatónk már kiutazott.

A Kar részt vesz a CHARM-EU programban is, de cél az aktívabb jelenlét, illetve a hallgatók felé való kommunikáció.

Pályázatokat tekintve a Kar számos sikeres Erasmus+ KA2-es Stratégia Partnerségi pályázatban vett részt, melyek a jövőben is prioritásként jelennek meg. Olyan sikeres projekteket tudhatunk magunk mögött, mint a

- Multikulturális kisgyermekkorai nevelés (MECEC) - 2016;
- „Youth Start” szociális vállalkozóképesség fejlesztő program gyermekeknek: hétköznapi hősök (UKids) - 2018;
- Interkulturális Koragyermekkorai Nevelés (IECEC) - 2018;
- A család, az iskola és a közösség összefogása a korai iskolaelhagyás megelőzésére (Alliance3) - 2019;
- Meseírással az inklúzióért (WIN) - 2020;
- Project Naturalistic Instruction (NATINE) – 2021

A WIN projekt csapata egy Horizon pályázatot is beadott 2023-ban, illetve egy újabb KA2-es pályázatot beadott, építve a már korábban megkezdett kutatásra. Sajnos egyik sem nyert.

Új sikeres pályázatunk:

2.5 Kárpát-medencei szerepvállalás és pozíció.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem legfontosabb társadalmi küldetése között tartja számon, hogy a Kárpát-medence magyar felsőoktatását összetartsa, és szakmai fejlődési és találkozási lehetőséget biztosítson a régió magyar ajkú egyetemi hallgatói és oktatói számára. Erre szolgál a Kárpát-medencei Nyári Egyetem programsorozata. A rendezvény lehetőséget biztosít a hazánk határain kívül élő magyar ajkú egyetemisták számára, hogy anyanyelvükön képezhessék tovább magukat, szaktárgyuk egy-egy speciális területén. <https://www.elte.hu/karpat-medencei-nyari-egyetem>. A TÓK célja, hogy az ELTE ebbéli törekvését támogassa, a határon túli magyar nyelvű pedagógusképző karokkal kialakított kapcsolatokon keresztül a pedagógusképzést összefogja.

AZ ELTE TÓK minden évben színes szakmai kínálattal mutatja be a karon folyó pedagógiai munkát, minden turnusban 6-7 kolléga vállalja a határon kívüli hallgatók magas színvonalú pedagógiai professzió gyakorlatába való bevezetését.

A nyári egyetemeken a szakmai munka során sokszínű nevelési és fejlesztési lehetőségekkel foglalkoznak a pedagógiai gyakorlatban.

- A közösségformálás, kapcsolatmélyítés lehetőségei a drámapedagógia módszertárával.
- Variációk gondolkodásfejlesztő játékokra.
- Zenei és mozgásos enkulturáció játékos szemléltetése.
- Korai fejlődés támogatása – korai intervenció.
- Játékos módszerek a gyerekirodalom közvetítéséhez, az olvasóvá neveléshez.
- Bábművészet és izgalmas bábfesztiválok, családi bábszínházak világa, bábozás.

A kurzusok zárórendezvényén aktív részvételükért oklevelet vehetnek át a hallgatók.

A Kárpát-medencében élő kollégákkal és egyetemi hallgatókkal való kapcsolattartás nagy hagyományokra tekint vissza a karon. Több kutatási/oktatási projektben dolgozunk együtt (Pl.: TINLAB <https://www.elte.hu/content/matematikanulasi-problema-hatekony-es-preventiv-merese.t.28339>)

Számos konferencián valósul meg a jógyakorlatok átadása (PL.: A tanító-, óvó- és a csecsemő- és kisgyermeknevelő képzés aktuális kérdései Magyarországon és a Kárpát-medencében <https://www.tok.elte.hu/content/a-tanito-ovo-es-a-csecsemo-es-kisgyermeknevelo-kepzes-aktualis-kerdesei-magyarorszagon-es-a-karpat-medenceben.e.872>). Nemcsak a projektek, hanem a szervezeti működést érintő kérdésekben is történik szoros együttműködés és tapasztalatcsere, pl. minőségfejlesztés.

A Makovecz ösztöndíjprogram keretében minden félévben van egy, legalább teljes szemeszert a TÓK-on tanuló vendéghallgató, de érkeznek rövid, 1 hónapos mobilitással is kutatási, ill. szakdolgozat írásának céljával. <https://www.tok.elte.hu/content/makovecz-osztondijprogram.t.5186?m=164>

2.6 Szerepünk a CHARM-EU-ban.

A CHARM-EU első szakaszában egy TÓK oktató mint pedagógiai értékelési szakértő képviselte az ELTE-t a hat partneregyetem képviselőjéből álló WP 4. munkacsoportban. A képzésben alkalmazott, nemzetközi szinten is csak kevés felsőoktatási intézményben bevezetett hallgató-értékelési rendszer, a programmatic assessment (tervezett kvalitatív hallgatói értékelési rendszer) kidolgozó csoportjában vett részt az ELTE képviselője. A kutatócsoport első feladata azoknak az értékelési eszközöknek az összegyűjtése és rendszerezése volt, amelyek fejlesztő-támogató értékelési funkcióval rendelkeznek, és a hallgatói tudást alternatív módon térképezik fel. Az összegyűjtött mintegy másfélszáz módszerhez az oktatásban való alkalmazhatóság szempontrendszerét dolgozták ki egy francia kollégával, majd az egyeztetés után a kvalitatív kutatásokban ismert szakértői egyezés módszerét alkalmazva értékelték, sorolták be a módszereket egy sokszempontú mátrixba, mely a CHARM-EU oktatói és az érdeklődők számára is rendelkezésre áll. Ezt követően az értékeléssel kapcsolatos fogalmak és kifejezések egységes értelmezéséhez készítettek egy fogalomtárat, melyet a később kifejlesztett Assessment Handbook (2021) tartalmaz, a teljes képzés értékelési és visszajelzési rendszerével.

Kollégánk 2021 nyara óta a Board of Examiners-ben képviseli az ELTE-t. A CHARM-EIGHT programban, a doktori képzés előkészítését végző munkacsoportban dolgozik.

2.7 Nemzetiségi képzések bemutatása

Az ELTE TÓK elkötelezett a magyarországi nemzetiségi pedagógusképzés mellett. A Karon legrégebb óta német nemzetiségi tanítóképzés folyik, ennek történelmi hagyományai is vannak. Ez a képzés korábban önálló szak volt, ma már csak a tanító szak szakirányaként működik, ennek megfelelően nagyon kevés óra- és kreditszámmal. 2022-ben a módosított képzési és kimeneti követelmények a német nemzetiségi tanítóképzés számára már előírják, hogy az órák 50%-a német nyelven legyen megtartva. Ez a képzés a magyarországi németiség általános iskolái alsó tagozata számára készít fel tanítókat a német mint nemzetiségi nyelv és bizonyos tantárgyak német nyelven történő tanítására. A német nyelvet 5-6. osztályban is taníthatják. Ehhez a képzéshez csatlakozott a német nemzetiségi óvodapedagógusképzés. Ez a szakirány a magyarországi németiség óvodái számára képez nemzetiségi óvodapedagógusokat.

Az oktatott tárgyak mindkét szakirányon a nemzetiségi identitást erősítik, és speciális ismereteket közvetítenek a magyarországi németekről: a nemzetiség története, szokásai, kultúrája, irodalma,

gyermekirodalma, a kétnyelvűség elmélete és gyakorlata, tantárgyak (anyanyelv, környezetismeret, ének-zene, testnevelés, rajz) német nyelvű oktatásának módszertana.

Jó kapcsolatot ápolunk belföldön többek között a következő nemzetiségi szervezetekkel:

- a magyarországi németek parlamenti képviselőjével, Ritter Imrével
- a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatával
- a Magyarországi Német Pedagógiai és Módszertani Központtal (UMZ)
- a Jakob Bleyer Heimatmuseummal
- számos nemzetiségi iskolával és óvodával
- nemzetiségi képzőkkel, társintézményekkel: Szekszárd (PTE), Baja (EJF), Sopron (SE), Esztergom (PPKE)
- az ELTE BTK Germanisztikai Intézet kutatóival. Közös OTKA projekt (A magyarországi német nyelvjárások tematikus lexikográfiai feldolgozása. Futamidő: 2022–2026)

A képzéseknek kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszere van. Főképpen az Erasmus+ program nyújt lehetőséget a képzés oktatóinak és hallgatóinak, hogy szakmai kapcsolatot építsenek külföldi kollégákkal (elsősorban német nyelvterületen), illetve egy-egy félévet töltsenek el külföldi egyetemeken, és/vagy végezzenek szakmai gyakorlatot óvodában, iskolában német nyelvterületen. Az osztrák pedagógiai partner főiskolák: Pädagogische Hochschule Oberösterreich, Pädagogische Hochschule Steiermark, Pädagogische Hochschule Wien, Pädagogische Hochschule Tirol. Német partner egyetemek és pedagógiai főiskolák: Evangelische Hochschule Dresden, Evangelische Hochschule Freiburg, Pädagogische Hochschule Heidelberg, Pädagogische Hochschule Ludwigsburg, Pädagogische Hochschule Schwäbisch Gmünd, Universität Augsburg, Katholische Stiftungshochschule München, Europa-Universität Flensburg és Universität Koblenz

Ezekkel az intézményekkel Erasmus+ oktatói és hallgatói cserét folytatnak, illetve három BIP/Blended Intensive Programme-ban veszünk részt.

Az ELTE TÓK-on a 2019/2020 tanév óta lehetőség van a tanító szakos, német nemzetiségi szakirány oklevelére épülő mesterszintű tanítóképzésben részt venni az alsó-ausztriai [Pädagogische Hochschule Oberösterreich](https://www.tok.elte.hu/content/linz-ma-reszismereti-program.t.5836?m=247) intézményben. Ez egy két féléves, 60 kredit értékű MA képzés. <https://www.tok.elte.hu/content/linz-ma-reszismereti-program.t.5836?m=247>

A nemzetiségi szakfelelős és oktatók publikációs listája a Függelékben található (Appendix C). Közös kutatásainkra példa az Osztrák-Magyar Akció Alapítvány (OMAA) „Kinderreime grenzenlos” (= Mondókák határok nélkül) című, 1159 számú nyertes pályázata (osztrák partnerrel). Magyar kutatók: Klein Ágnes (PTE), Márkus Éva (ELTE). Osztrák partner: Jörg Meier (PH Tirol). Futamidő: 2024.

További nemzetiségi képzéseink: szerb nemzetiségi tanítóképzés, szerb nemzetiségi óvodapedagógusképzés. szlovák nemzetiségi tanítóképzést, ez a szakirány 2024/25. tanévben indult. További terveink között szerepel a roma nemzetiségi tanítóképzés és a roma nemzetiségi óvodapedagógusképzés indítása.

3. Célok és megvalósítás/implementáció.

3.1 Oktatás:

Célok és elérésükért tett intézkedések

- Karunk nemzetközi jelenlétének megerősítése a pedagógusképzésben.

Hosszú- és rövidtávú célok:	Mellérendelt intézkedések:	Felelős:	Határidő:
A meglévő angolnyelvű BA (KIDE és ECE) képzések minőségének megőrzése és a hallgatói elégedettség növelése.		Nemzetközi dékánhelyettes.	Folyamatos
Hallgatói elégedettsége megőrzése	Hallgatói elégedettség mérése, eredmények visszacsatolása.	Nemzetközi Képzési Szakigazgatók,	Félévek végén

		Szakfelelősök, HÖK, Nemzetközi Bizottság Minőségfejlesztési Bizottság	
	A nálunk tanuló hallgatók jól-létének biztosítása, angolnyelvű hallgatói programok skálájának szélesítése, támogatás a magyarországi beilleszkedéshez (szálláskeresés, egészségügyi szolgáltatások, lelki elsősegély-szolgálat stb.), esélyegyenlőségük és érdekképviseletük biztosítása a HÖK-ben.	Nemzetközi Képzési Szakigazgatók	Folyamatosan
	SNI hallgatók idegennyelvű szakértői véleményének érvényesítése	ELTE TÓK Esélyegyenlőségi Bizottság	Félévenként
	Angolnyelvű információ áramlásának biztosítása a hallgatók részére.	TH munkatárs, HÖK	Folyamatos
	Oktatók nyelvi és módszertani tudása alkalmazkodjon a nemzetközi sztenderdekhez, ennek érdekében kari oktatói továbbképzések szervezése, egyetemi képzések monitorozása, továbbképzési elvárások kialakítása.	Nemzetközi Képzési Szakigazgatók	Félévenként
	Szorosabb kooperáció kialakítása az oktatói gárdában.	Nemzetközi Képzési Szakigazgatók	Folyamatos
Angolnyelvű óvodai, bölcsődei gyakorlóhelyek bővítése	Külföldi, Erasmus ösztöndíjjal támogatott gyakorló óvodákkal (bölcsődékkal, illetve budapesti nemzetközi óvodákkal (bölcsődékkal) kapcsolatfelvétel és szerződés kötése	Nemzetközi Képzési Szakigazgatók, Nemzetközi Bizottság	Folyamatos
Újabb angolnyelvű képzések előkészítése.	Hazai és nemzetközi piacutatás, versenytársak monitorozása.	Stratégiai dh Nemzetközi Bizottság	Folyamatos
Meglévő angolnyelvű képzésünk (KIDE) piaci helyzetének erősítése.		Stratégiai és Nemzetközi dh-k	2026 szeptember
Hatékony marketing tevékenység.	Hatékony reklámfelületek kiválasztása és használata.	Kom.Biz., MÜFI segítségével	2026 szeptember
	Új rekrutációs lehetőségek keresése.	Stratégiai dh	2026 szeptember

	Nemzetközi alumni csoport létrehozása.	Nemzetközi Iroda	2026 szeptember
Ösztöndíjas hallgatók számának növelése.	SH és egyéb ösztöndíjak hatékony bevonásának vizsgálata és megvalósítása.	Nemzetközi Bizottság	2026 szeptember
	Kapcsolatfelvétel budapesti nagykövetségek oktatási, felsőoktatási diplomatáival.	Nemzetközi Iroda	Folyamatos
Nemzetközi képzéseink tartalma reflektáljon a képzés nemzetközi jellegére és az abból adódó igényekre.			
A nemzetközi képzéseinken végzett hallgatók olyan tartalmakat kapjanak, melyek erősítik őket a nemzetközi munkaerőpiacon is.	Hasonló képzések monitorozása a nemzetközi piacon.	Nemzetközi dh	Folyamatos
	A volt hallgatók utánkövetése (alumni csoportok).	Stratégiai dh	2026 szeptember
	Munkaerőpiaci szondázás.	Nemzetközi dh	Folyamatos
Új nemzetközi képzések indítása			
Kulturális mediáció		Nemzetközi dh és szakfelelős	2026 szeptember
Kettős diplomák számának növelése.			
Óvodapedagógus kettős diploma (joint/double degree) indítása.	Erasmus partner egyetemekkel a lehetőségek vizsgálata.	Nemzetközi bizottság	Folyamatos
On-campus nemzetköziesítés: A magyar nyelvű képzési programjainkon is egyre növekedjen a nemzetközi jelleg.			
Növekedjen az angol/német nyelvű kurzusok száma.	Minden tanszék indítson idegennyelvű kurzusokat.	Oktatási dh	2026 szeptember
Növekedjen a kurzusok nemzetközi jellege.	Használjanak az oktatók idegennyelven elérhető forrásanyagokat, szakmai anyagokat.	Oktatási dh	Folyamatos
A hallgatók nyelvi és szaknyelvi fejlesztése is támogassa a nemzetköziesítési folyamatokat.	Angol/németnyelvű kurzusok meghirdetése.	Oktatási dh	Folyamatos
	A mobilitással érkező vendégoktatók óráinak/kurzusainak (Pedagógia a nagyvilágban) minél szélesebb rétegek számára elérhetővé tételén keresztül is.	TH munkatárs	Alkalmanként
	Külföldi oktatók alkalmazása, támogató pályázatok felhasználásával.	Nemzetközi dh	Folyamatos Az Egyetemi Kiválósági Alap pályázatán lehetséges
A bejövő vendéghallgatók a képzésünk széles spektrumán részt tudjanak venni.	Minden tanszék ajánljon idegennyelvű kurzusokat a magyar és külföldi hallgatók részére.	Oktatási dh	Folyamatos

Beérkező nemzetközi hallgatók hatékony integrálása a kari életbe.	Magyar és nemzetközi hallgatók közös óralátogatása.	Nemzetközi dh Nemzetközi iroda,	Folyamatos
	Angol nyelvű és közös programok a külföldi és magyar hallgatók részére.	HÖK	Folyamatos
	Buddy szisztéma hatékony alkalmazása.	HÖK	Folyamatos
	HÖK szerepe és rendezvényei.	HÖK	Folyamatos
Minden oktató legyen képes egy idegennyelven oktatni.	Új oktatók felvételénél a működő nyelvtudás legyen szempont.	Dékan Tanszékvezetők	Folyamatos
Többnyelvű kari kommunikáció kialakítása.	A kar angolnyelvű honlapján és közösségi média felületeinek folyamatos karbantartása és fejlesztése.	Nemzetközi Iroda, Kommunikációs Bizottság	Folyamatos
	Minden fontos hír legalább két nyelven jelenjen meg.		
	Vonzó idegennyelvű tartalmak készítése.		
A nemzetköziesítés elősegítésében aktív oktatók, adminisztratív dolgozók és hallgatók elismerése.	TÓK TÉR-ben	Minőségfejlesztési Bizottság	Elindult
	Egy, a nemzetköziesítésben kiemelkedő teljesítményt elismerő díj alapítása.		2026 szeptember
Nemzetiség képzésekben országosan vezető szerep elérése és megtartása.			
A jelenlegi német és szerb nemzetiségi képzéseink minőségének megóvása és fenntartása.	A nemzetiségi pályázatokon indulás.	Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék német, szerb és szlovák szakcsoportjai	Folyamatos
	Nemzetiségi képzési ösztöndíjak biztosítása a hallgatók részére.		
	Kapcsolattartás a nemzetiségi önkormányzatokkal, XII. kerületi önkormányzattal.		
Nemzetiségi módszertani és kutatói műhely fenntartása.	Nemzetiség módszertani konferenciák, továbbképzések szervezése.		Folyamatos
Új nemzetiségi képzések indítása.	Szlovák nemzetiségi képzés indítása.	Oktatási dh Stratégiai dh	Elindult.
	Roma nemzetiségi képzés indítása.		2026 szeptember

3.2 Kutatás

- Karunk nemzetközi egyetemi és tudományos színtereken való aktív szerepvállalása, valamint a TÓK szélesebb körű jelenléte a nemzetközi szakmai szervezetekben.

Hosszú- és rövidtávú célok:	Mellérendelt intézkedések:	Felelős:	Határidő:
Kutatóink minden eszközzel való támogatása és ösztönzése a nemzetközi tudományos közéletben való részvételre		Nemzetközi és tud. dékánhelyettes, Nemzetközi és Tudományos Bizottságok Elnökei	Szemeszterenként

A nemzetközi tudományos publikációk számának növelése.		Nemzetközi és Tudományos dh	Folyamatos
A TÓK publikációs stratégiájához való illeszkedés/megfelelés.	A publikációs stratégiának elkészítésében való aktív részvétel, véleményezés.	Nemzetközi és Tudományos dh	A stratégia elkészült.
Kollégáink támogatása, hogy vegyenek részt a lehető legtöbb nemzetközi tudományos rendezvényen, konferencián, webináriumon.	Angol nyelvi támogatás konferencia előadásokon való részvételhez, figyelemfelhívás képzésekre, konferenciákra, webináriumokra.	Nemzetközi Bizottság	Folyamatos
Oktatók támogatása, hogy vegyenek részt kutatási együttműködést célzó mobilitási projekteken.	A projekt és pályázati felhívásokkal kapcsolatos információk szűrése és az oktatókhoz való célzott eljuttatása.	Nemzetközi Iroda	Folyamatos Együttműködés pályázattal céggel megvalósult.
A kari oktatóknak a nemzetközi kutatásokban való intenzívebb részvétele.			
A kari nemzetközi kutatások számának, valamint a nemzetközi pályázatokon (pl. Interreg, Horizon, ERC) való részvételi arány növelése.	Kapcsolatok és együttműködési lehetőségek aktív keresése és építése az Erasmus mobilitásokon keresztül.	Nemzetközi dh	Folyamatos Megvalósult: külső pályázattal bevonása, PÁK szerepvállalásának növelése (2025. tavaszán 2 Erasmus pályázat beadásra került, ebből egyenél a Kar konzorciumvezető)
	Lezárult vagy még futó pályázatokról a tapasztalatok megosztása.		
Támogatás nemzetközi pályázatok benyújtásához és menedzseléséhez	Szakmai tapasztalatok megosztása.	Nemzetközi Bizottság	Folyamatos
	Nyelvi támogatás nyújtása a pályázatok benyújtásához.		
Részvétel a megújult Európai Kutatási Térség (ERA) tevékenységében.		Tudományos Bizottság	2026 szeptember
Nemzetközi tudományos	Az oktatók nemzetközi	Nemzetközi/Tudományos Bizottságok	Folyamatos

rendezvények befogadása az ELTE TÓK-on	kapcsolataikon keresztül vonzzanak be nemzetközi szakmai-tudományos rendezvényeket-konferenciákat, melyeknek a TÓK nyújthat helyszínt.		
A nemzetközi (angol nyelvű képzéseken tanuló és Erasmus) hallgatók bevonása a kari TDK munkákba, a velük dolgozó oktatók támogatása.	Oktatók és hallgatók angolnyelvű tájékoztatása erről a lehetőségről.	TDK Tanács Elnöke	Folyamatos
TÓK tudományos életének nemzetköziesítésében aktív szereplők elismerése.	TÓK TÉR-ben elismerés.	Minőségfejlesztési Bizottság	Megvalósult.
	Elismerő díj létrehozása.	Tudományos Bizottság	2026. december

3.3 Nemzetközi kapcsolatrendszer

- Karunk nemzetközi jelenlétének megerősítése a pedagógusképzésben.

Hosszú- és rövidtávú célok:	Mellérendelt intézkedések:	Felelős:	Határidő:
A jelenlegi kapcsolatrendszer fenntartása.		Nemzetközi dh, Nemzetközi Bizottság, Nemzetközi Iroda	Folyamatos
A jelenlegi kapcsolatrendszer karban tartása.	A szerződések és kapcsolatok folyamatos monitorozása.	Nemzetközi Iroda	Folyamatos
A jelenlegi kapcsolatrendszer fejlesztése.	Új EU-n belüli és kívüli kapcsolatok létrehozása, pl. kreditmobilitási pályázatokon keresztül.	Nemzetközi Bizottság	Évente
A CHARM-EU-ban való kari részvétel lehetőségeinek megvizsgálása.	Tudásmegosztó rendezvények a projektben már dolgozó kollégák közreműködésével.	Kari CHARM-EU munkatárs	Félévenként
A magyar nyelv és kultúra terjesztése az egyetemi nemzetközi kapcsolatokon keresztül.	MID tanfolyamok, magyar (oktatási) kultúrával foglalkozó kirándulások, kulturális programok a campuson és a falakon kívül.	Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék	Félévenként

3.4 Mobilitás

- Karunk nemzetközi jelenlétének megerősítése a pedagógusképzésben.

Hosszú- és rövidtávú célok:	Mellérendelt intézkedések:	Felelős:	Határidő:
A TÓK Erasmus mobilitási kapcsolatrendszere felülvizsgált, jól működő kapcsolatokat tartalmaz az EU-n belül, célunk ennek a rendszernek a fenntartása és bővítése.		Nemzetközi dh Nemzetközi Bizottság Nemzetközi Iroda	Évente
Kiemelt cél az EU-n kívülre is nyitás, projektlehetőségeket feltérképezése.	Oktatók tájékoztatása és EU-n kívüli kapcsolatainak feltérképezése	Nemzetközi Bizottság és Nemzetközi Iroda	Folyamatos
A hallgatói mobilitási kedv számok növelése.	Folyamatos igényfelmérés és elégedettség mérés a mobilitásban résztvevő hallgatók és oktatók körében ennek hatékonyságának növelése.		Félévenként
A kimenő hallgatói mobilitások számának további növelése.	Az alacsony hallgatói mobilitási hajlandóság felmérés eredményeire reakciók és cselekvési terv készítése.	Nemzetközi Bizottság Nemzetközi Iroda HÖK	Folyamatos
	Hallgatói beszámolók kerüljenek fel a honlapra, közösségi platformokra, információs események szervezése, HÖK aktív szerepvállalása.		Folyamatos
	Erasmus alumnus-ok osszák meg, hogy milyen jelentős szakmai élményt nyújtott a mobilitás.	HÖK	félévenként
	Mobilitásra felkészítő kurzus indítása.	Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék	Megvalósult.
Tanulmányi ügyintézési rendszerek folyamatos monitorozása és szükség esetén fejlesztése.	Adminisztratív/tanulmányi ügyintézés könnyítése, akadálymentesítése, folyamatos figyelése és igény szerint módosítása.	Nemzetközi Bizottság és Nemzetközi Iroda	Folyamatos
Mivel az oktatók motiváló ereje kulcsfontosságú a hallgatók mobilitásra ösztönzésében, saját, oktatói tapasztalataik megosztása lényeges eleme a disszeminációnak.	Váljon rutinszerűvé az oktatói mobilitási tapasztalatok megosztása: beszámolók a honlapra, közösségi platformokra, Gyermeknevelés folyóiratba, órákon rövid beszámolók tartása.	Nemzetközi Iroda	Folyamatos
A valós mobilitási ablak kari szinten történő kidolgozása segíti a	A képzési tantervekben legyen mobilitási ablak, mobilitásra javasolt félév vagy a tantervek jelezzék a nemzetköziesítést,	Oktatási dh Nemzetközi dh	2026

mobilitást, csökkenti a tanulmányi akadályokat.	nemzetközi oktatási élmények fontosságát.		
A hallgatók sok esetben nem szívesen mennek el több hónapra, viszont egyhetes tanulmányi út biztosan vonzó lehet a számukra ezért fontos nagy hangsúlyt fektetni a nem hagyományos mobilitási formák (pl. <i>blended mobility</i> /BIP) bevezetésére és terjesztésére.	Oktatók informálása, lehetséges témák kijelölése, segítség a partnerek keresésében, oktatói kapcsolati háló nyilvántartása, ezzel is segítve egymás munkáját.	Nemzetközi Bizottság Nemzetközi Iroda	Részben megvalósult, folyamatos.
	A hallgatók informálása erről a lehetőségről.		
A hallgatók interkulturális és nyelvi készségeinek fejlesztése fontos tényezője a hallgatói mobilitási kedv növelésének.	Interkulturális SZABV kurzusok (pl. interkulturális témában, magyar, mint idegennyelv) indítása.	Idegen Nyelvi és Irodalmi Tsz.	Félévenként
	HÖK által szervezett hallgatói rendezvények	HÖK	
Kapcsolatot kell tartani az Erasmus+ programban már részt vett hallgatókkal.	Alumni csoportok létrehozása az Erasmus+ mobilitásban már részt vett hallgatók részére.	Nemzetközi Iroda	Folyamatos
A dinamikusan növekvő beutazó hallgatói mobilitási számok szinten tartása.	A külföldről érkező Erasmus diákoknak szükséges biztosítani az óvodai/iskolai hospitálás és tanítási gyakorlatok lehetőségét, reflektálva a növekvő igényekre	Nemzetközi Bizottság /Iroda Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék	Program megújítás alatt
	Az Erasmus hallgatók részére iskolai/óvodai gyakorlólhelyeket biztosító partner iskolák/óvodák hálózatának kiépítése és megtartása.		Folyamatos
	Informatív honlap, a kar ismertetése a külföldi partner egyetemeken (pl. mobilitások alkalmával, a partnerek nemzetközi hetein az Erasmus Iroda online előadásaival).	Nemzetközi Iroda	Folyamatos
	'Buddy' rendszer hatékony működtetése.	Nemzetközi Iroda és HÖK	Folyamatos
Kétirányú (ki- és beutazó), intenzív oktatói mobilitási tevékenységek növelése.	Folyamatos igényfelmérés és elégedettség mérés a mobilitásban résztvevő oktatók körében ennek hatékonyságának növelése.	Nemzetközi Bizottság Nemzetközi Iroda	Félévenként
	Információ áramlás a Nemzetközi Irodától, pályázat segítése, az elmaradó helyettesítésének, pótlásának megoldása	Nemzetközi Iroda Oktatási dh	Félévenként

3.5 Regionális szerepvállalás

- A TÓK célja, hogy jelentős oktatási-tudományos tényező legyen a régióban.

Hosszú- és rövidtávú célok:	Mellérendelt intézkedések:	Felelős:	Határidő:
Vezető szerep kialakítása a Kárpát-medencei pedagógusképzésben		Nemzetközi dh Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék	2026 december
	A magyar tannyelvű óvó- és tanítóképző intézményeket összefogó Kárpát-Medencei Tanítóképzők Központjának működtetése a TÓK-on.	Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék	Folyamatos
	A Kárpát-medencei Nyári Egyetemen való aktív kari részvétel megőrzése kiemelt cél.	Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék	2026. december
	Központi Nemzetközi Kutatólabor létrehozása az INTERREG pályázat támogatása érdekében	Nemzetközi és Tudományos dh	2026 december

Az ELTE TÓK kapcsolatrendszere a határon túli, magyar nyelvű képzést folytató egyetemekkel: Az anyaországbeli pedagógusok mellett az ELTE TÓK nagy részt vállal a határon túli, magyar anyanyelvű tanulók és pedagógusok képzésében. Karunk kiváló határon túli kapcsolatokkal rendelkezik minden, magyar nyelvű pedagógusképzést végző intézménnyel, Erdélyben a Babes Bolyai Tudományegyetemmel, annak székelyföldi kihelyezett tagozataival, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemmel, Nagyváradon a Partiumi Keresztény Egyetemmel, a Felvidéken a Selye János Egyetemmel, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-Európai Tanulmányok Karával, Kárpátalján a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolával, az Ungvári Nemzeti Egyetemmel, Vajdaságban az Újvidéki Egyetemmel, Drávavidéken a Maribori Egyetemmel.

Ez a szoros kapcsolat a kölcsönös oktatói látogatások mellett közös képzésekben, kutatásokban is jelentkezik. Például az ELTE TÓK Gyermeknevelés című szakmai folyóiratának határon túli különszámai jelentek meg, illetve jó érvényesülési lehetőséget jelent a határon túli magyar anyanyelvű egyetemi oktatóknak, pedagógusoknak az a lehetőség, hogy egy rangos nemzetközi folyóiratban lehetőségük van magyar nyelven publikálni a koragyermekkel kapcsolatos kutatásainkat.

3.6. Társadalmi szerepvállalás

Az ELTE TÓK intézményes tagja a Csecsemő és Kisgyermeknevelő-, Óvó- és Tanítóképzők Egyesületének. Az egyesület céljai között szerepel a határon túli magyar képzőkkel való szakmai kapcsolattartás és együttműködés.

Alapítványok, civil szervezetek, melyeknek az ELTE TÓK is tagja: Hagyományőrző Alapítvány (TÓK), Egy csepp figyelem, Felelős szülők iskolája, Hintalovon Alapítvány

4. Fenntarthatóság

Olyan értékteremtési folyamatok elindítása, kezdeményezése, kapcsolati hálók kiépítése zajlik jelenleg, aminek eredményei fejlesztési folyamatokba visszafordíthatóak, illetve továbbfejleszthetőek,

Pl. a jelen nemzetköziesítési stratégia, mely alapján az intézkedési és cselekvési tervek rendszeres elkészítése és felülvizsgálata, Erasmus+ Kisokos, tájékoztatók frissítése, tájékoztatók tartása, felkészítő kurzusok meghirdetése, aktualizálása, nemzetközi trendekhez illeszkedő tananyagfejlesztés, hallgatók támogatása, olyan tantárgyelemek beépítése a tantervbe, amelyek segítik a beilleszkedésüket, pszichológiai támogatás.

4.2 Társadalmi hasznosulás

Minél inkább támogatja a kar a nemzetköziesítési törekvéseket, nemzetközi folyamatokban való részvételt, minél többen mutatják be kutatásaikat nemzetközi konferenciákon és publikálják azokat, annál inkább válunk piacképes felsőoktatási intézménnyé.

4.3 Gazdasági hasznosulás

Törekvés arra, hogy minél több olyan vállalkozással, céggel teremtsünk kapcsolatot, akik támogatnák az intézményük oktatási, nemzetköziesítési és innovációs folyamatait.

5.Stratégia implementációja

A TÓK Nemzetköziesítés stratégiájának megvalósításában a Nemzetközi Dékánhelyettesnek és az ő munkáját támogató Nemzetközi Bizottságnak van felelőssége és kulcsszerepe. A Nemzetközi Bizottság minden évben a Nemzetköziesítési Stratégiával összhangban részletes akciótervet fogad el, melyben az adott év prioritásait és feladatait, ezek felelőseit kijelöli.

Hasonlóan az egyetemhez, a TÓK nemzetköziesítésének fontos eleme a hallgatói és munkatársi szolgáltatások kínálatának bővítése és színvonalának emelése. Ezek közé tartozik a kari pszichológus alkalmazása, akinek feladata egyéni krízishelyzetekben segítség nyújtása, valamint életvezetési tanácsadás biztosítása a nemzetközi hallgatók számára. Folyamatosan biztosítani kell, hogy a magyar hallgatók számára rendelkezésre álló szolgáltatások elérhetőek legyenek a külföldieknek is.

A nemzetközi képzések fejlesztésének érdekében még több SH ösztöndíjas hallgató bevonása szükséges, ennek érdekében lobbitevékenység folytatása szükséges. A hallgatói lemorzsolódás megelőzésének érdekében számos megelőző intézkedés szükséges, pl. minden félév elején szükséges a beérkező nemzetközi hallgatók részére orientációs hét szervezése, számukra orientációs kiadványt készíteni, legalább digitális formában. A nemzetközi hallgatók magyarországi hivatalos ügyintézését (EÜ szolgáltatások igénybevétele, egészségügyi biztosításokkal kapcsolatos ügyintézés, a mindennapos problémák megoldása) a kar, azon belül a Nemzetközi Iroda, valamint a HÖK támogassa. A kari hivatalok rendszeresen frissítsék a bejövő hallgatók számára elérhető kurzuslistát. Minden tanszék bevonásával bővíteni szükséges az idegennyelvű kurzuskínálatot, ezzel kapcsolatban pedig növelni szükséges a külföldi (vendég- és főállású) oktatók számát. Az angol nyelvű képzések gyakorlóléhelyeinek számát a növekvő hallgatói létszám miatt folyamatosan bővíteni szükséges.

További fontos fejlesztendő terület a kiutazó hallgatók számának további növelése, a hallgatói érdeklődés felkeltése, tájékoztatás a nemzetközi lehetőségekről, illetve a pályázás támogatása. Az Erasmus+ mobilitási információs események szervezése, a beiratkozó hallgatók informálása folyamatosan zajlik. A tanulmányokban való lemaradás az egyik legjelentősebb visszatartó erő, ezért fontos a hallgatók mobilitással kapcsolatos tanulmányi ügyeiről, lehetőségeiről való hatékony ismertetése, a hallgatók támogatása.

A hallgatók szaknyelvi fejlesztése fontos eszköz a kari nemzetköziesítési folyamatokban, az Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék számos nyelvi és szaknyelvi kurzust biztosít erre.

Támogatandó a nemzetközi hallgatók érdekképviselője a Hallgatói Önkormányzatban, mindig legyen nemzetközi tagja a HÖK-nek, azon belül a Külügyi Bizottságnak. A beérkező hallgatók létszámának emelkedésével az utóbbi években jelentősen bővült és nőtt a számukra elérhető szolgáltatások köre, köztük az idegennyelven elérhető tájékoztatók, illetve a nemzetközi hallgatók számára szervezett programok száma (pl. Orientációs Hét, sportprogramok). Ez a karon is elmondható, de folyamatos fejlesztésre szorul, melyben főleg a HÖK-nek lenne nagy szerepe. Erősíteni szükséges a kulturális integrációt a magyar és külföldi diákok között, ami eszköz lehet a TÓK-os hallgatók on-campus nemzetköziesítésében, az interkulturális tanulási hallgatói közeg fejlesztésében. Ebben a HÖK-nek fontos szerepe van. Ilyen események lehetnek:

- Erasmus / interkulturális tréning szervezése, amiben a hallgatók már a tanulmányaik elején megismerkedhetnek lehetőségeikkel.
- Több nemzetközi „vásár”, program szervezése, melyen megismerkedhetnek a partnerekkel, programokkal.
- A kulturális integráció érdekében a magyar hallgatóknak is nyitott közösségi programokat nyújtson a kar/HÖK a nemzetközi hallgatók számára: olyan közös programokat, klubokat hozzon létre a kar, amelyekbe közösen mindenki be tud csatlakozni.
- Olyan külső helyszínek látogatása, melyek kapcsolódnak a kari képzéseinkhez és szélesítik a külföldi hallgatóknak csak Magyarországon elérhető szakmai (pedagógiai) ismereteit pl. Mesemúzeum, Magyar Zene Háza.

n.b. A stratégiában ismertetett tartalmak változtatásának jogát fenntartjuk.

Budapest, 2025. szeptember 1.

Nemzetközi Bizottság

Függelék:

Appendix A

Q1-Q2 publikációk az ELTE Tanító- és Óvóképző Karon
2021-2025.

Erre már létrehoztunk egy külön kari honlapoldalt:

<https://www.tok.elte.hu/content/kiemelkedo-kari-publikaciok.t.7731>

Appendix B

Mobilitási adatok

ELTE TÓK oktatói és hallgatói mobilitási adatai (Erasmus+, Erasmus+ ICM, Makovecz, CEEPUS stb).

2023/2024

	Kiutazók	Beutazók
<i>Hallgatói mobilitás</i>	25	86
<i>BIP</i>	18*	-
<i>Oktatói mobilitás</i>	7	6
<i>Nem oktatási célú oktatói mobilitás</i>	26	-
<i>Személyzeti mobilitás</i>	3	16

*BIP: két különálló program összesített létszámadat

2024/2025

	Kiutazók	Beutazók
<i>Hallgatói mobilitás</i>	28	87
<i>BIP</i>	15*	37*
<i>Oktatói mobilitás</i>	5**	13
<i>Nem oktatási célú oktatói mobilitás</i>	20**	-
<i>Személyzeti mobilitás</i>	3	6

*BIP: két különálló program összesített létszámadat

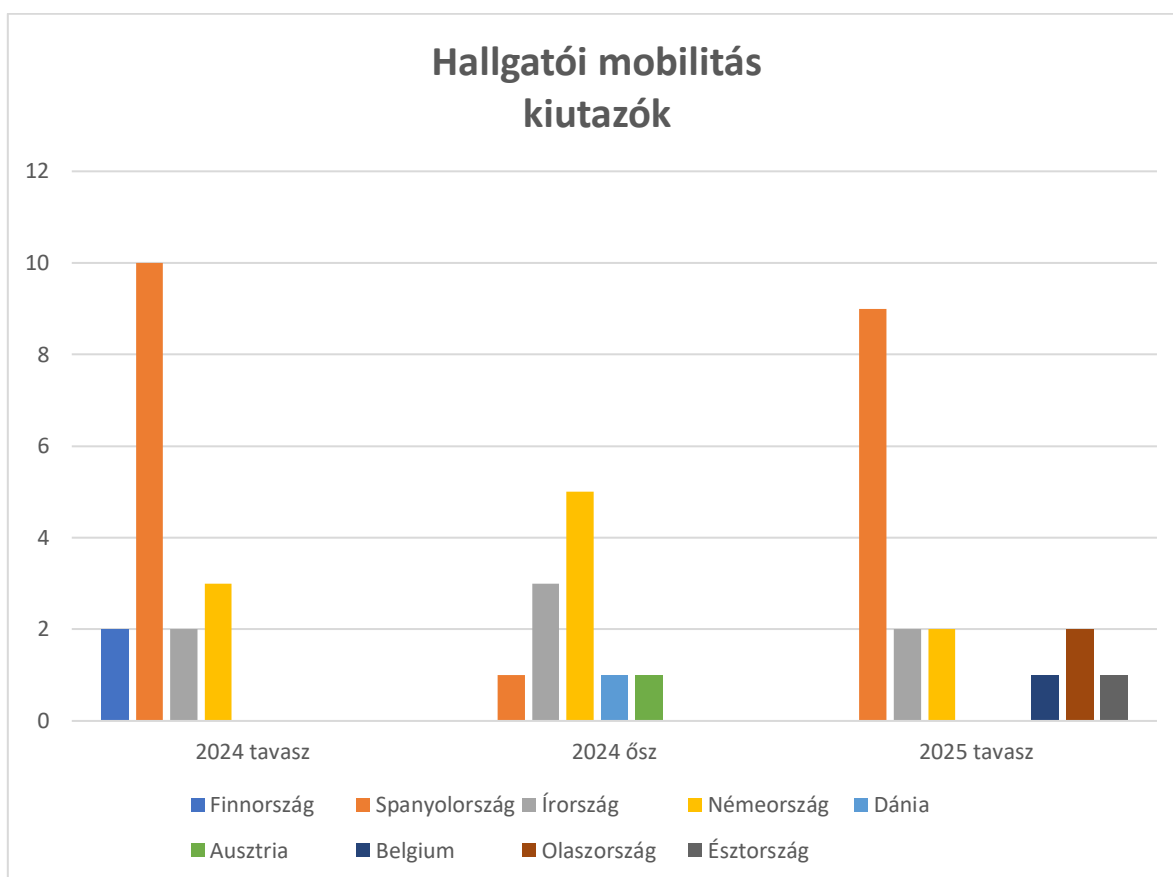
**Kiutazások még folyamatban

Hallgatói mobilitás 2024-ben

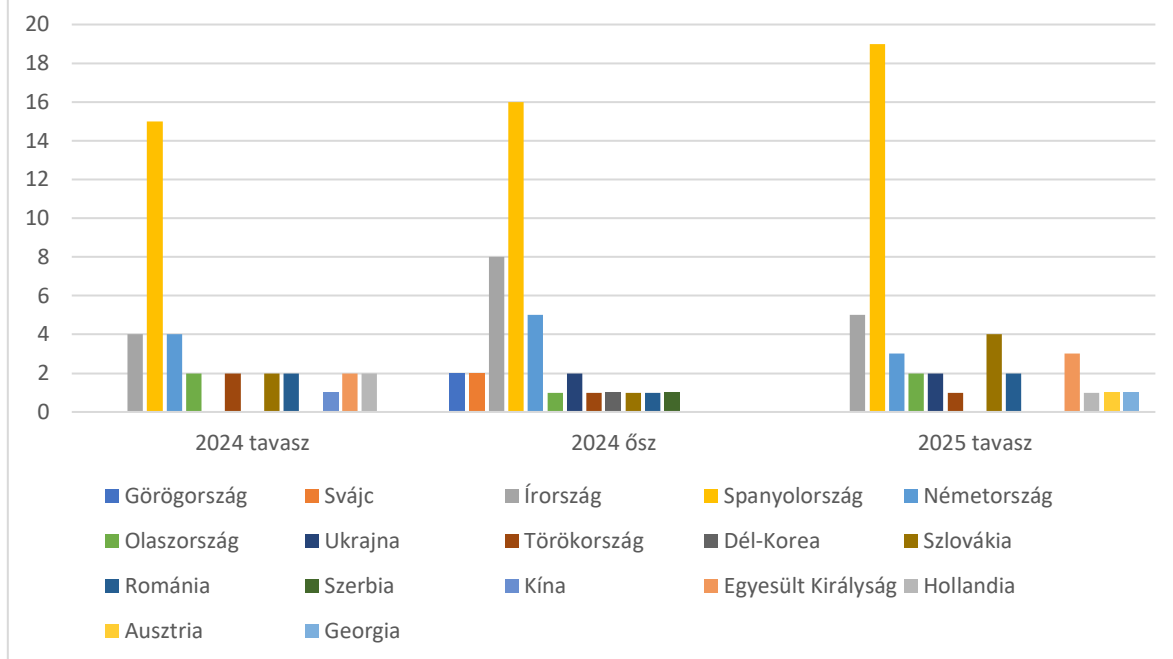
	2024 tavasz	2024 ősz
<i>bejövő hallgatók</i>	34	41
<i>kiutazó hallgatók</i>	17	11

Hallgatói mobilitás 2025-ben

	2025 tavasz
<i>bejövő hallgatók</i>	46
<i>kiutazó hallgatók</i>	13



Hallgatói mobilitás beutazók

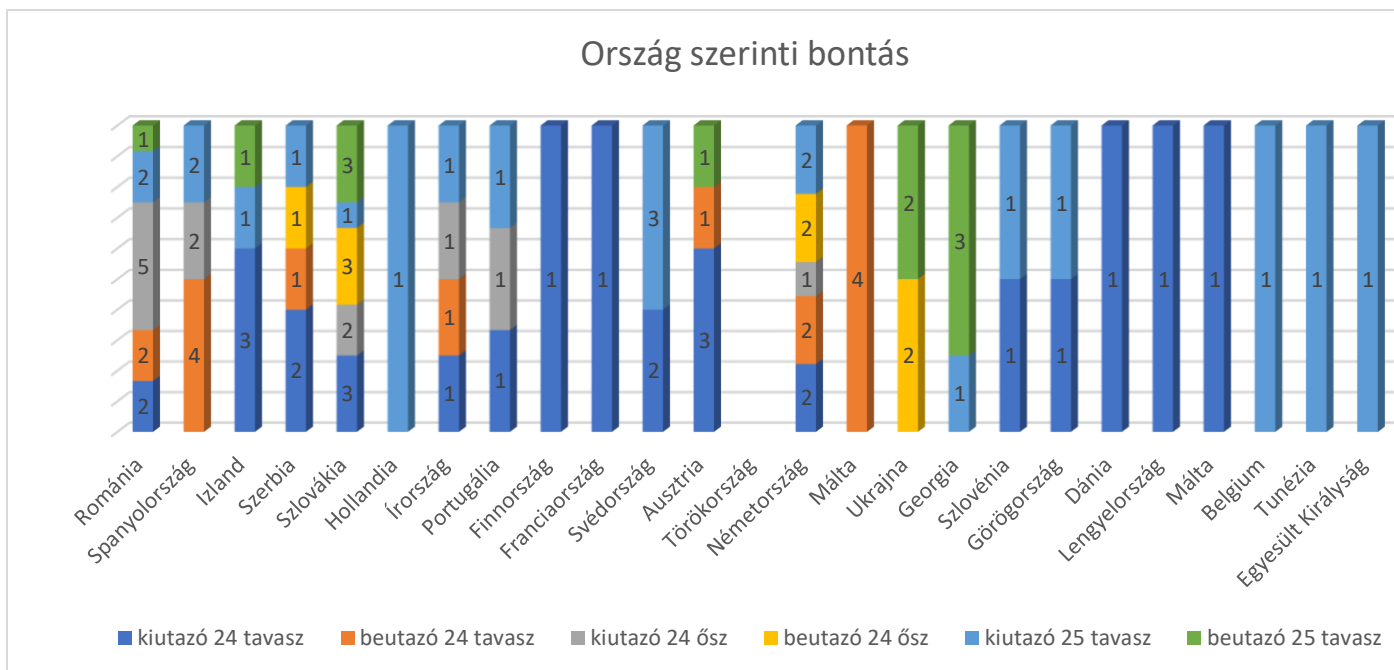


MUNKATÁRSÁK

	2024 tavasz	2024 ősz	2025 tavasz
<i>kiutazó oktatók</i>	3	1	5
<i>kiutazó oktatók nem oktatási céllal</i>	20	7	15*
<i>kiutazó személyzeti mobilitások</i>	2	2	1

*Kiutazások még folyamatban

	2024 tavasz	2024 ősz	2025 tavasz
<i>beutazó oktatók</i>	3	6	7
<i>beutazó személyzeti mobilitások</i>	12	2	4



(Forrás: Romanoczi Ildikó, kari Erasmus+ koordinátor éves beszámoló)

Appendix C

A szakfelelős több nemzetiségi témájú egyetemi jegyzet szerzője, pl.:

1. Márkus Éva (zusammengestellt) (2007): „Ene bene Tintenfass, geh’ zur Schul’ und lerne was.” Eine Text- und Aufgabensammlung zur „Ungarndeutschen Kinderliteratur“ für die Studenten der NationalitätenkindergärtnerInnen und -grundschullehrerInnenbildung (= A magyarországi németek gyermekirodalma. Szöveg- és feladatgyűjtemény.) Trezor Kiadó, Budapest. 181 p. <http://mek.oszk.hu/08800/08816/08816.pdf> ISBN 978 963 8144 18 8
2. Márkus, Éva (zusammengestellt) (2008): „Denn ein Reich mit einer Sprache [...] ist hinfällig“. Ein Lehr- und Arbeitsbuch zur Geschichte der Deutschen in Ungarn. für die Studenten der Nationalitätengrundschullehrer- und -kindergärtnerInnenbildung. (= Nemzetiségismeret – a magyarországi németek története. Oktatási segédanyag a nemzetiségi tanító és óvodapedagógus hallgatók számára.) Trezor Kiadó, Budapest. 342 p. <http://mek.oszk.hu/08800/08817/08817.pdf>
3. Márkus Éva (zusammengestellt) (2009): „Meine zwei Sprachen“. Eine Text- und Aufgabensammlung zur „Ungarndeutschen Literatur“ für die Studenten der NationalitätenkindergärtnerInnen und -grundschullehrerInnenbildung (= A magyarországi németek irodalma. Szöveg- és feladatgyűjtemény.) Trezor Kiadó, Budapest. 138 p. ISBN 978-963-8144-44-7 <http://mek.oszk.hu/08800/08868/08868.pdf>
4. Márkus Éva (zusammengestellt) (2010): Zur Volkskunde der Ungarndeutschen. Ein Lehr- und Arbeitsbuch für die Studenten der Nationalitätengrundschullehrer- und -kindergärtnerinnenbildung. (= A magyarországi németek néprajza) Trezor Kiadó, Budapest. 323 p. <http://mek.oszk.hu/09000/09086/>

Számos nemzetiségi témájú publikációt jegyeznek a tanszék oktatói, pl. monográfiákat, szerkesztett köteteket:

1. Márkus Éva (szerk., 2024): Nemzetiségi gyermek kultúra I. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat* 12. évf. 1. szám. 223 p. <https://ojs.elte.hu/gyermekneveles/issue/view/647> DOI 10.31074 HU ISSN 2063-9945, <https://ojs.elte.hu/gyermekneveles/issue/view/647/355>

2. Márkus Éva (2003): Deutsche Mundarten im Ofner Bergland. (= A Budai-hegység német nyelvjárásai.) Budapest. (=Ungarndisches Archiv 4) 290 p. ISSN 1418-1959 ISBN 963 463 623 3
3. Márkus Éva (2014): Die deutsche Mundart von Deutschpilsen/Nagybörzsöny. (= Beiträge zur Sprachinselforschung 22). Wien, Praesens Verlag. ISBN 978-3-7069-0757-6, 429 p.
4. Márkus Éva – Klein Ágnes (Hrsg.) (2017): Ungarndeutsche Kinderliteratur in Theorie und Praxis. Didaktische Handreichung für Pädagog_innen zum Unterricht der ungarndeutschen Nationalitätenkinderliteratur im Kindergarten und in der Primarstufe. Pécs. 174 p. ISBN: 978-963-429-109-1 <https://umz.hu/project/ungarndeutsche-kinderliteratur-in-theorie-und-praxis/>
4. Ágnes Klein, Éva Márkus und Jörg Meier (Hg., 2020): „Auf die Lehrenden kommt es an“. Konferenz zum 200jährigen Jubiläum der deutschsprachigen Primarschullehrerbildung in Ungarn. (= Beiträge zur Fachdidaktik 5). Wien, Praesens Verlag. 224 p. ISBN: 978-3-7069-1098-9

Tudományos szakcikknek nemzetiségi témában, nyelvészettől a nyelvpedagógiáin át a módszertanig – a legfrissebbekből néhány (2022–2025):

1. Müller Márta – Gombkötőné Kemény Krisztina – Huber Ágnes – Kappel Péter – Kerekes Gábor – Knipf-Komlósi Erzsébet – Márkus Éva – Nagy Illés – Szívós István (2025): A Magyarországi Német Tájéztató a digitalizáció útján. REGIO 33. évf. 1. szám 66–83. DOI: <https://doi.org/10.17355/rkkpt.v33i1.66>, <https://regio.tk.hu/wp-content/uploads/20-regio-2025-1-regio-2025-1-03-gombkoto.pdf>
2. Babai Zsófia – Gombkötőné Kemény Krisztina – Márkus Éva (2025): A magyarországi németek jövője: a nemzetiségi óvodapedagógus-, tanító- és tanárképzés kulcsfontosságú szerepe. REGIO 33. évf. 1. szám 123–156. DOI: <https://doi.org/10.17355/rkkpt.v33i1.123>, <https://regio.tk.hu/wp-content/uploads/regio-2025-1-06-babai.pdf>
3. Márkus, Éva (2025): Die Bewahrung und Beschreibung des Wortschatzes der ungarndeutschen Minderheitensprache für Kinder. In: Szilvia Szatzker, Anikó Szilágyi-Kósa (Hrsg.): *Abstraktheft*. 31. GeSuS-Linguistiktag. Sprachen, Sprachgemeinschaften und Kulturräume. KRE, Budapest. p. 29–30. ISBN 978-615-6637-56-7 https://btk.kre.hu/images/konferenciak/Absztraktok_0425.pdf
4. Márkus, Éva (2024): *Es war einmal...* Ungarndeutsche Volksmärchen und ihre Rolle im Unterricht. In: Daróczy Gabriella – Gaál-Horváth Krisztina – Gönczöl Andrea – Lócsi Tamás – Merényi Hajnal – Tóth M. Zsombor (szerk.): *Nyelv, irodalom, Nevelés 2. Színes mesekincsünk – Tanulmányok a mesék világáról*. MNyKNT – IKU – ELTE TÓK Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék, Budapest. ISBN 978-615-82068-3-9 ISBN 978-615-82068-4-6 ISSN 2786-0876. pp. 175–191.
5. Klein, Ágnes – Márkus, Éva (2024): Bilderbücher in Mundart. In: Daróczy Gabriella – Gaál-Horváth Krisztina – Gönczöl Andrea – Lócsi Tamás – Merényi Hajnal – Tóth M. Zsombor (szerk.): *Nyelv, irodalom, Nevelés 2. Színes mesekincsünk – Tanulmányok a mesék világáról*. MNyKNT – IKU – ELTE TÓK Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék, Budapest. ISBN 978-615-82068-3-9 ISBN 978-615-82068-4-6 ISSN 2786-0876. pp. 213–230.
6. Márkus, Éva – Baloghné Nagy, Gizella (2024). Kettős tagadás a nagybörzsönyi német nyelvjárásban [= Double negation in the German dialect of Deutschpilsen/Nagybörzsöny]. MAGYAR NYELV, 120 (1). pp. 55-70. ISSN 0025-0228. DOI: <https://doi.org/10.18349/MagyarNyelv.2024.1.55>; https://real.mtak.hu/193505/1/Markus_Baloghne_MNy_24-1.pdf
7. Karsainé Gasser Mária – Márkus, Éva (2024). A német nemzetiségi néphagyományok átörökítése gyermekek számára. (= Some aspects of maintaining the folk traditions of the German minority in Hungary) *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, 12(1), 22–55, <https://doi.org/10.31074/gyntf.2024.1.22.55>, <https://ojs.elte.hu/gyermekneveles/article/view/8112/6640>
8. Márkus, Éva (2024): Bei den Ungarndeutschen zu Tisch – Das Beispiel Deutschpilsen (ung. Nagybörzsöny). *Spiegelungen. Zeitschrift für deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropas*. Heft 1.2024. Jg. 19. Essen und Trinken. Verlag Friedrich Pustet. pp. 11–29.

9. Markus, Eva, Lehr-Balló, Dorothee, & Svraka, Bernadett (2024). Digital Learning Support Elements in the Online Teaching of German as a Foreign Language. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 25(4), 129–142. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tojde/issue/87531/1321530>
10. Klein Ágnes – Márkus Éva (2024): Mondókák és dalok a nyelvelsajátításban. *Magyar Nyelvőr* 148. 2024: 480–496. DOI: 10.38143/Nyr.2024.4.480. <https://nyelvor.mnyknt.hu/wp-content/uploads/148405.pdf>
11. Müller, Márta; Gombkötőné, Kemény Krisztina; Hornyákné, Huber Ágnes; Kappel, Péter Balázs; Kerekes, Gábor; Komlósiné, Knipf Erzsébet; Márkus, Éva; Nagy, Illés; Szívós, István (2024): Das Wörterbuch der Ungarndeutschen Mundarten (WUM) in der zweiten Projektphase: Ergebnisse des ersten Projektjahres. *Spiegelungen: Zeitschrift für deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropas* 19: 2 pp. 61–67., 7 p.
12. Klein, Ágnes – Márkus, Éva (2024). Német nyelvjárások a nemzetiségi óvodákban – a képeskönyvek tanulsága. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, 12(3), 51–65. <https://doi.org/10.31074/gyntf.2024.3.51.65>
13. Márkus, Éva. (2024). Tanulmányút Dániában. A német kisebbség pedagógusképzése, óvodái és iskolái. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, 12(3), 279–302. <https://doi.org/10.31074/gyntf.2024.3.279.302>
14. Klein, Ágnes – Márkus, Éva (2024): Ungarndeutsche Kinderliteratur zw. Hochdeutsch und Mundart. In: Laura, Cheie; Beate, Petra Kory; Grazziella, Predoiu: *Deutsche Literatur und Kultur im östlichen Europa: Aktuelle Paradigmen und Tendenzen*. Temesvár, Románia: Editura Universității de Vest din Timișoara, pp. 163–172.
15. Klein, Ágnes – Márkus Éva (2024): Kinderreime ohne Zukunft? *Germanistische Werkstatt* 13. Opole, 51–61. [Anzeige von Kinderreime ohne Zukunft?, Nr. 13 \(2024\)](https://doi.org/10.31074/germanistische-werkstatt.2024.13.51.65)
16. Márkus, Éva (2023): Die Movierung im Dialekt von Deutschpilsen (ungarisch Nagybörzsöny). In: Martin Mostýn, Lenka Vaňková (Hrsg.): *Form und Funktion im linguistischen Kontext. Beiträge der linguistischen Sektion der Konferenz Form und Funktion (Ostrava 18.–20. Mai 2022)* Ostrava: Universität Ostrava. pp. 93–110. doi.org/10.15452/FuFLing2023.07 https://dokumenty.osu.cz/ff/epublikace/form-und-funktion23/FuF_ling_Markus.pdf
17. Márkus, Éva (2023): Personal- und Sozialdeixis im Dialekt von Deutschpilsen. In: Haberland, Detlef – Szczek, Joanna (Hg.): *Zeitschrift für Mitteleuropäische Germanistik (ZMG)* 9. Wien: Praesens Verlag: 131–147. ISSN: 2192-3043. DOI: <https://doi.org/10.23783/21923043.2023>
18. Márkus, Éva – Klein, Ágnes (2023): Über die Zukunft der ungarndeutschen Dialekte. In: Germanistische Werkstatt 12. Felicja Księżyk, Daniela Pelka, Gabriela Jelitto-Piechulik, Malgorzata Jokiel (Hg.): *Zukunftspotenzial der Germanistik: Themen, Trends, Tendenzen*. Opole: Uniwersytet Opolski, pp. 109–118. ISSN: 1509-2178 (Print) <https://czasopisma.uni.opole.pl/index.php/pg/article/view/5223/4509>
19. Márkus, Éva – Klein, Ágnes (2023): A magyarországi német nyelvjárások jövője a nemzetiségi iskolákban *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat* 11 / 1, 182–196. DOI: 10.31074/gyntf.2023.1.182.196 <https://ojs.elte.hu/gyermekneveles/issue/view/382/170>
20. Márkus, Éva (2023): Speisen, Küche, Gewürze und Geschmack im deutschen Dialekt von Deutschpilsen (Ungarn) – mit fremdsprachendidaktischen Implikationen. In: Elżbieta Pawlikowska-Asendrych / Joanna Szczek (Hrsg.): *Kulinarische Welt in Sprache, Kultur und Literatur*. Band 1. (= *Studia Culinaria Interdisciplinaria*, Band 1). Hamburg: Verlag Dr Kovac, pp 220–235. ISBN 978-3-339-13434-9 (Print), ISBN 978-3-339-13435-6 (eBook)
21. Gunčaga Ján, Klein Ágnes, Márkus Éva (2022): Geschichte der deutschsprachigen MinderheitenlehrerInnenausbildung in Ungarn. In: HECL «History of Education & Children's Literature», XVII, 2, pp. 415–438. ISSN 1971-1093 (print) / ISSN 1971-1131 (online) Q4, WoS
22. Klein, Ágnes – Márkus, Éva (2022): Mundarten der Vergangenheit? Deutsche Dialekte in Ungarn. In: *Évkönyv XVII. évf. I. szám, Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka*. pp. 92–107. ISSN 2217-8198. DOI: <https://doi.org/10.18485/uns-evkonyv.2022.7>, [uns-evkonyv-2022-7.pdf \(bg.ac.rs\)](https://doi.org/10.18485/uns-evkonyv-2022-7.pdf)

23. Márkus Éva – Dorothee Lehr-Balló – Svraka Bernadett (2022): A német nemzetiségi nyelvű általános iskolai tanító- és tanárképzés jelen kihívásai Magyarországon. In: Juhász Márta Klára – Karainé Gombocz Orsolya – Mongyi Norbert (szerk.): Pedagógiai változások – a változása pedagógiája IV. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest: 321–329 old. ISBN 978-963-575-099-3. http://btk.ppke.hu/uploads/articles/1734918/file/valtozasok_pedag_22_nettre.pdf
24. Márkus Éva – Svraka Bernadett (2022): A német célnyelvi fejlesztés támogatásának lehetősége a papírszínház pedagógiai alkalmazásával. Felmérés német nemzetiségi óvodapedagógusok körében. In: Makkos Anikó–Kecskés Petra–Boldizsár Boglárka (Szerk.): A múltból táplálkozó jövő – hagyomány és fejlődés. XXV. Apáczai-napok Tudományos Konferencia tanulmánykötete. 2021. november 04. Győr, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar: 559–568. ISBN: 978-963-7287-32-9 https://lib.sze.hu/images/Apaczai/kiadv%C3%A1ny/2021/11_06_A%20ne%CC%81met%20ce%CC%81nyelvi%20fejleszt%C3%A1s%20ta%CC%81mogata%CC%81sa%CC%81nak%20lehet%C3%B3se%CC%81ge%20a%20papi%CC%81rszi%CC%81nha%CC%81z%20pedago%C3%A1giai%20alkalmaz%C3%A1sa%CC%81val.pdf
25. Márkus, Éva (2022): Der adnominale possessive Dativ im Dialekt von Deutschpilsen (ungarisch Nagyborzsöny). Linguistische Treffen in Wrocław, Vol. 21, 2022 (I). ISSN: 2084–3062, e-ISSN: 2657–5647. <https://doi.org/10.23817/lingtreff.21-8>. S. 129–142. http://linguistische-treffen.pl/articles/21/08_markus.pdf, http://linguistische-treffen.pl/issues/linguistische_treffen_21.pdf
26. Éva Márkus (2022): Die adnominale Possession im Dialekt von Deutschpilsen (Nagyborzsöny) – mit besonderem Augenmerk auf den possessiven Genitiv. In: Milka Car–Andrea Leskovec (Hgg.): Zagreber Germanistische Beiträge 31. pp. 225–243. DOI: 10.17234/ZGB.31.13 <https://zgbde.ffzg.unizg.hr/wp-content/uploads/2022/12/ZGB-31-Book-za-web.pdf>